

Info Press

Educația gratuită îi costă pe părinți, în medie, 1.490 lei anual, iar acest fapt costă dublu statul roman, prin agravarea abandonului școlar

București, 2 septembrie 2010: Sistemul educațional din România, supus de-a lungul anilor numeroaselor încercări de reformă și transparentizare, stă, încă, sub semnul unor tare cronice, de la slaba finanțare a sectorului până la „costurile ascunse” ale școlii, pe care părinții trebuie să le acopere. Finanțarea publică deficitară are consecințe directe atât asupra calității învățământului, cât și asupra accesului nediscriminatoriu la educație, în condițiile în care, potrivit raportului lansat de **Organizația Salvați Copiii România**, în colaborare cu [INTUITEXT](#) (prin comunitățile [SuntParinte.ro](#) și [Didactic.ro](#)) “Învățământul gratuit costă! Cercetare cu privire la „costurile ascunse” din educație”, părinții sunt nevoiți să aloce anual, în medie, suma de **1.490 lei pentru școlarizarea copiilor**.

Potrivit cercetării efectuate de **Salvați Copiii România** în perioada martie-iunie 2010, suma anuală pentru susținerea unui copil la școală este mai mare în mediul urban – **1.572 lei** – față de mediul rural – **1.372 lei**. Având în vedere că multe familii au mai mult de un copil, **efortul financiar suportat de părinți pentru educația tuturor copiilor lor de vârstă școlară ajunge în medie la 1.954 lei anual**. Analiza datelor indică disparități suplimentare între mediul rural și urban: costul meditațiilor este de aproape trei ori mai mare în cazul copiilor din mediul urban care apelează la acest serviciu, în timp ce costul transportului pentru copiii din rural îl depășește cu mai mult de o dată și jumătate pe al celor din urban. Totodată, rechizitele, uniforma și echipamentul pentru sport, paza școlii, fondul clasei și evenimentele/serbările sunt resimțite ca fiind mai scumpe de părinții din mediul urban.

“Garantarea accesului gratuit și nediscriminatoriu la educație al tuturor copiilor este un imperativ pentru care trebuie să ne mobilizăm cu toții – societatea civilă, autoritățile decizionale, părinții, cadrele didactice- pentru că de școală depinde șansa la viitor a acestor copii. Faptul că școala costă bani, de la rechizite, manuale, ținută obligatorie până la transport și taxe de înscriere la concursuri școlare, îi descurajează pe părinții din mediile defavorizate care aleg, astfel, să nu își mai trimită copiii la școală. Mai ales acum, când criza economică globală a agravat supraviețuirea socială a multor familii, abandonul școlar va lua proporții alarmante, dacă nu suntem în stare să susținem, la nivel de politici publice, educația copiilor noștri”, avertizează Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.

Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului atrăgea atenția, în anul 2009, că educația gratuită din România ascunde o serie de costuri indirecte suportate de părinți și cerea Guvernului să adopte măsuri pentru ca învățământul obligatoriu să fie cu adevărat gratuit pentru toți copiii, prin eliminarea „costurilor ascunse”.

“Prietenul meu, Daniel, nu se poate duce la școală pentru că părinții lui nu își permit! L-am ajutat cu ce am putut, dar încă nu este de ajuns. Eu cred că este nedrept ca acei copii care nu își permit să învețe să nu aibă o educație. Aș vrea să existe o lege, ca toți copiii să aibă dreptul la o educație”, ne scrie Andreea, clasa a III-a, Școala nr. 120 “Mărțișor”, București.

“Am dori să vă spunem în această scrisoare despre situația copiilor din orașul Flămânzi: despre situația lor școlară și despre situația lor financiară. Fiindcă mulți au renunțat la școală pentru că nu au posibilități (...). Unii nu au destui bani pentru a-și cumpăra haine, încălțăminte, rechizite și multe altele. Există un băiat pe nume C.F, care nu merge la școală. El este învățat de mic cu munca. Nu are o educație fiindcă părinții nu sunt cum trebuie și este nevoit să se ducă la lucru cu tatăl lui, ca să câștige bani.(...)”, povestesc Alexandra A, Marian R și Andrei V., elevi în clasa a IV-ala Școala nr. 1 din Flămânzi, Botoșani.

Peste 43% din părinții care au participat la cercetarea efectuată de Salvați Copiii România au declarat că fondul clasei este o contribuție obligatorie în școlile în care învață copiii lor. Doar 11,5% dintre părinții respondenți primesc chitanță atunci când achită

fondul clasei, iar 19,4% afirmă că nu plătesc acest fond. **Răspunsurile cadrelor didactice** diferă cu mult de cele ale părinților, doar **9,5% declarând că fondul clasei este obligatoriu în școala la care predau**. În cazul fondului clasei, 13% dintre profesori afirmă că părinții primesc chitanță. Alte situații descrise de profesori sunt: „părinții contribuie cu materiale didactice sau produse de papetărie”, „comitetul de părinți strânge banii și tot el justifică cheltuielile făcute” sau „nu se oferă chitanță, însă se justifică prin bonuri de casă / facturi sumele cheltuite”.

Conform opiniei părinților, **destinația fondului clasei** este achiziționarea de produse de papetărie și birotică (41%), materiale didactice, reviste, culegeri (18%), renovarea clasei (12%), în timp ce 10% dintre părinți afirmă că nu au date despre destinația acestor sume. Similar, cadrele didactice afirmă că fondul clasei este utilizat în special pentru produsele de papetărie și birotică (42%), produse pentru întreținerea clasei (28%), materiale didactice (15%) și amenajarea clasei sau a școlii (5%).

Cei mai mulți dintre părinți indică faptul că lor le revine responsabilitatea de a colecta banii (peste 52%), de a efectua cheltuielile (aproape 49%) și de a raporta modul de utilizare a fondului clasei (42%). Deși mulți dintre părinți (40,6%) precizează că ei sunt cei care decid destinația banilor, vedem tot din răspunsurile lor ca acest rol revine în special școlii – prin învățător/ diriginte (aproape 33%) și alte cadre didactice (11,7%).

În timp ce **mai mult de jumătate dintre părinți afirmă că nu sunt consultați niciodată cu privire la destinația banilor din fondul școlii** ori că acest lucru se întâmplă rar sau foarte rar, 38% afirmă ca această consultare are lor în majoritatea cazurilor sau întotdeauna. Dintre aceștia din urmă, majoritatea indică ședințele cu părinții (70%) ca moment al consultării. Alte mijloace de consultare subliniate de părinți sunt: telefonic (7%) sau prin intermediul comitetului de părinți (4%). Raportarea modului în care este utilizat fondul școlii este făcută în principal verbal, 35% dintre părinți afirmând acest lucru. Alte modalități identificate sunt: „prin intermediul elevilor” (2%) și „cu documente justificative” (3%). Pe de altă parte, **66% dintre cadrele didactice afirmă că părinții sunt consultați întotdeauna sau în majoritatea cazurilor în vederea stabilirii destinației fondurilor școlii**.

Studiul efectuat de **Salvați Copiii România** relevă și un aspect încurajator: aproximativ trei sferturi dintre părinții incluși în eșantion au declarat că nu le-au fost solicitați bani sau cadouri de către școală pentru înscrierea copiilor, protocoale, promovarea de examene sau acordarea de note. Cu toate acestea, 20,2-22,5% dintre părinți au ales să nu răspundă la această întrebare ori să declare că nu știu.

România este statul care alocă cea mai mică sumă per elev din toată Uniunea Europeană: costul unitar anual global pe elev/student în România a fost de 1,5 mii euro în 2006, an în care media europeană se situa la 5,7 mii euro. Așadar, valoarea înregistrată în țara noastră este mai mică decât cea din Bulgaria (2,1 mii), aflându-se la o distanță considerabilă de țări precum Franța (6,7 mii), Italia (6,8 mii), Spania (7,1 mii), Suedia (7,4 mii), Belgia (7,5 mii), Danemarca (8,3 mii) ori Luxemburg (14 mii)*. Comparând costurile identificate de cercetarea cantitativă și costul per elev alocat de autorități din bani publici reiese că, **exceptând plata personalului din învățământ, pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de educația unui copil, părinții sunt nevoiți să aloce încă o dată și jumătate suma alocată de statul român aceluși copil.**

Note pentru redactori:

- ✓ Raportul “Învățământul gratuit costă! Cercetare cu privire la „costurile ascunse” din educație” a fost realizat de **Organizația Salvați Copiii România**, în urma unei metodologii complexe, care a inclus **analiza de documente** (studii și analize naționale și internaționale, documente de politici publice, documente legislative, rapoarte de

* Sursa: EACEA, Eurydice, Eurostat, „Date cheie privind educația în Europa”, Brussels 2009, pag. 125

activitate ale instituțiilor publice, articole de presă și alte informații și date statistice disponibile) și **cercetarea de tip cantitativ**, derulată în perioada martie-iunie 2009, având următoarele caracteristici. **Metoda de cercetare** a reprezentat-o ancheta pe bază de chestionar. **Grupurile țintă** avute în vedere au fost părinții care au cel puțin un copil de vârstă școlară și cadrele didactice. În cazul **părinților**, a fost folosit un **eșantionul de tip neprobabilist**, pe cote, după mediul de rezidență al persoanelor (urban/rural), nivelul veniturilor familiei și ciclul de studiu al copiilor. Pentru **cadrele didactice**, eșantionul utilizat a fost tot de tip neprobabilist, pe cote, după mediul de rezidență și ciclul de studiu la care predau. **Volumul eșantionului** pentru părinți este de 600 persoane iar pentru cadre didactice de 300 de persoane. **Analiza datelor** a implicat procedee specifice statisticii descriptive și inferențiale, utilizându-se programele SPSS și Microsoft Excel. Aplicarea instrumentelor de cercetare s-a realizat cu sprijinul [INTUITEXT](#) prin comunitățile [SuntParinte.ro](#) și [Didactic.ro](#), **Asociația “Ovidiu Rom”, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională “Step by Step”, CRAEMB.**

- ✓ **Campania Globală pentru Educație** este un eveniment derulat la nivel mondial sub egida Global Campaign for Education – o coaliție din care fac parte asociații de caritate, syndicate și grupuri de cetățeni din întreaga lume. Campania Globală pentru Educație urmărește, pe plan internațional, îndeplinirea **Obiectivelor Educației pentru Toți** (*Education for All- EFA*) stabilite la Dakar, în anul 2000 de 180 de țări ale lumii, între care și România. Începând cu anul 2001 **organizația Salvați Copiii** coordonează anual, la nivel național, acțiunile din cadrul Campaniei Globale pentru Educație urmărind, alături de ceilalți membri ai Coaliției, progresul înregistrat prin reglementări naționale și cooperare internațională de guvernele statelor semnatare ale Convenției de la Dakar în vederea realizării celor 6 Obiective EFA: (1) extinderea educației preșcolare; (2) asigurarea învățământului obligatoriu gratuit pentru toți copiii; (3) promovarea educației continue și a învățării abilităților de viață pentru tineri și adulți; (4) creșterea ratei de alfabetizare a adulților cu 50% la nivel global; (5) atingerea parității de gen până în 2005 și (6) creșterea calității în educație.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm contactați:

Mihaela Manole și Roxana Paraschiv, Coordonatori Proiect Salvați Copiii România

Tel.: (021) 311 75 96/ 0724 86 00 67

E-mail: mihaela_manole@salvaticopiii.ro, roxana.paraschiv@salvaticopiii.ro

Salvati Copiii Romania este o organizatie neguvernamentala, de utilitate publica, non-profit, care promoveaza din 1990 drepturile copilului in Romania, in acord cu Conventia Natiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Este membra a Aliantei Internationale Salvati Copiii, cea mai mare organizatie independenta din lume de promovare a drepturilor copiilor, ce cuprinde 27 de membri si desfasoara programe in peste 125 de tari. Salvati Copiii Romania este implicata in diferite proiecte de educatie, protectie sociala si advocacy pentru copiii din familii sarace, copiii victima a violentei, copiii victime ale exploatarei prin munca, copiii strazii, copiii refugiati, copiii din comunitatile dezavantajate, copiii cu dizabilitati etc., lucrând cu copiii si familiile acestora pentru imbunatatirea vietii lor de zi cu

zi si crearea unor planuri de viitor. Anual peste 30.000 de copii sunt implicati in programele organizatiei. Salvati Copiii isi utilizeaza experienta globala pentru a obtine din partea organismelor guvernamentale decizii si initiative de pe urma carora sa beneficieze toti copiii.

Pentru mai multe informatii despre programele Salvati Copiii Romania vizitati www.salvaticopiii.ro